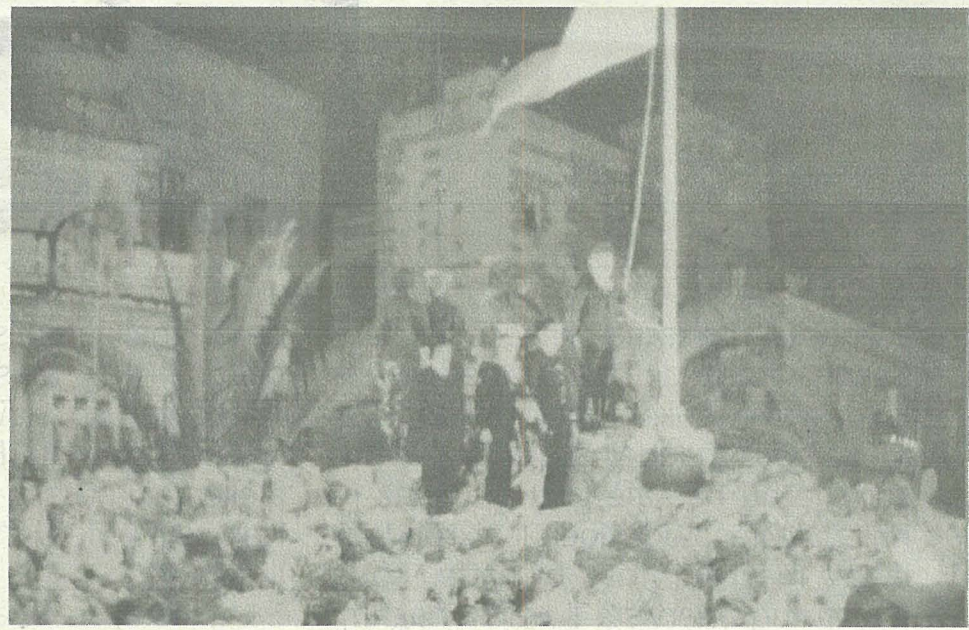

TELLA' L-BAJDA U L-HAMRA FUQ L-GĦOLJA TAL-HELSIEN

“Forsi fil-filmati ma tantx nintgħaraf nigbed il-ħabel, iżda dik li tara l-bandiera ta’ pajjżek tielgħa ’l fuq tperper hija esperjenza wisq sabiħa

Kien dak li tella’ l-bajda u l-hamra fuq l-għolja tal-helsien fil-lejla ta’ bejn il-31 ta’ Marzu u 1 ta’ April 1979. Lil Alfred Xuereb, li llum jgħodd 85 sena nċempillu u twegibni martu. “Fred ara xi jriduk,” tgħidlu b’ton heh. Alfred jaqbad it-telefon u nistaqsih biex nintervistah fuq l-avveniment storiku tal-Helsien. “Jien pensjonant, eja meta trid, il-hin kollu tiegħek,” qalli Alfred li mbagħad staqsieni x’se jilbes għal din l-intervista li se tixxandar ukoll fuq l-aħbarijiet ta’ ONE.

Kif dhalna go daru f’Wied il-Għajn, is-Sur Xuereb laqagħna go daru. Ferah bina tgħidx kemm, kien onorat li se jkun intervistat wara 40 sena mill-kisba tal-helsien. Martu għamlitilna l-kejk u fuq wara kien hemm wahda min-neputijiet ta’ Fredu li tgħidx kemm hi kburija b’nannuha.

Ma’ Alfred nibdew l-intervista u nistaqsuh dwar kif kien proprju hu li gje magħżul biex itella’ l-bandiera Maltija wara li tnizzlet

dik tar-Renju Unit. Fil-pront jgħidilna li miegħu kien hemm tnejn oħra, Boxall mill-Birgu u pulizija Hamruniż. Fuq kollox jispjega kif huwa kien jahdem it-Tarzna u dik il-gimgha għajjatlu xi hadd li riduh fl-ufficju generali tat-Tarzna. Filwaqt li hu nhasad ghax haseb li gara xi haġa, ra nies bħal Salvu Sant hegin minn laqgħa. Dan qallu li fil-lejl ta’ bejn is-Sibt u l-Hadd li gej hu kellu jkun fuq il-monument tal-Helsien biex itella’ l-bandiera Maltija. “Tgħidlix le, trid tiġi,” spjegali Alfred Xuereb li sahaq li ma kellux għażla.

B’passjoni liema bhala hu u jirrakkonta din il-grajja tant sabiħa, Xuereb jgħid li qatt ma basar li proprju kien se jkun hu li jtell-la’ l-bajda u l-hamra. “Kont ili nisma’ fuq il-helsien ta’ Malta iżda fejn qatt bsart li kelli nkun jien li ntella’ l-bandiera Maltija.” Dak iż-żmien Malta kienet indipendenti iżda l-bandiera tar-Renju Unit baqgħet prezenti

b’mod kostanti kompli jispjegali Xuereb.

Staqsjeju jekk kinitx saret xi prova qabel din ic-ċerimonja tant importanti li baqgħet tinfakkat fl-istorja ta’ Malta, Alfred qalli li iva. “Konna morna lejliet intellgħu l-bandiera u dakinhar iltqajt mal-bahri Inglez li kellu jnizzel il-bandiera tar-Renju Unit.” Alfred zied jgħidli li l-bahri li kien ikun għassa fuq l-H.M.S London, l-aħhar bastiment navali Inglez li salpa mill-Port il-Kbir l-għada tal-Helsien, qallu li kien imdejjaq i kien inkarigat li jnizzel il-bandiera ta’ pajjżu. “Ma riedx jagħmilha akkost ta’ kollox imma kellu jobdi lill-ammirall.” Xuereb zied jgħidli li biex ittella’ l-bandiera ta’ pajjżek tagħmilha bil-qalb kollha imma biex tnizzilha thossha iebsa.

Filwaqt li jirrakkonta kemm il-Birgu kien miżgħud bin-nies minkeja t-temp xejn favorevoli li kien hemm dakinhar, Alfred jgħid li dakinhar kien ferhan se jtir. “Jien kont eċitat u Mintoff deher wisq għal qalbu.” Jgħid li wiehed mit-

ftal tiegħu hbielu l-uniformi li kellu jilbes għac-ċerimonja biex jinkwetah f’it. “Forsi dan ic-ċajt it-tifel wirtu minghandi għaliex jien inhobb nicċajta f’it,” jgħidilna Alfred. Jispjega li għal dakinhar kellu boiler suit apposta li zanzan għal dik l-okkazzjoni.

Alfred Xuereb għalaq l-intervista magħna billi spjegalna kif ċemmu għadu jbaqbaq meta jara l-filmati ta-ċerimonja tal-Helsien. “Forsi fil-filmati ma tantx nintgħaraf nigbed il-ħabel, iżda dik li tara l-bandiera ta’ pajjżek tielgħa ’l fuq tperper hija esperjenza wisq sabiħa,” temm jgħid Alfred Xuereb.